

Dosarul nr.2r-147/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I.Țurcan, V. Sîrbu, A. Panov)

DECIZIE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Nadejda Agatii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marjinean împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Agenția Servicii Publice, Societate cu Răspundere Limitată „Euroatlant” cu privire la scoaterea bunurilor de sub sechestru și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Oleg Marjinean cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal apelul înaintat de Oleg Marjinean,

c o n s t a t ă:

La 22 august 2019, Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Lilia Pacișina, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Agenția Servicii Publice solicitând scoaterea sechestrului de pe bunul imobil, apartamentul nr. 14 din str. XXXXX, mun.Chișinău, cu numărul cadastral XXXXX.03.022, aplicat în cadrul urmăririi penale în cauza penală 2015012332, autorizat prin încheierea și mandatul judecătorului de instrucție din 12 octombrie 2018, repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei și a prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor procuraturii, încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a cheltuielilor de judecată suportate la judecarea cauzei, în conformitate cu art. 94, 96 Cod de procedură civilă.

Prin încheierea protocolară din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, SRL „Euroatlant” a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marjinean împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al

Republicii Moldova, Agenția Servicii Publice, SRL „Euroatlant” cu privire la scoaterea bunurilor de sub sechestru.

La 17 februarie 2020, Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Lilia Pacișina, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Lilia Pacișina, împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei, acordând în acest sens 60 de zile calendaristice din momentul comunicării încheierii; s-a explicat părții apelante că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile descrise în interiorul termenului acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Lilia Pacișina, împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău; s-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 20 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.126), Oleg Marjinean concomitent cu cererea de apel motivată, a depus o cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor stabilite în încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, de care a luat cunoștință la 19 iulie 2020; în caz de restituire a cererii de apel nemotivate, să fie repus în termenul de contestare a hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a solicitat examinarea cererii date în absența sa, precum și a cererii de apel, deoarece se află în imposibilitate de a se prezenta în ședință de judecată.

La 22 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.132), Oleg Marjinean a expediat fotocopia pașaportului pe numele său, precum și bonul de plată a taxei de stat. Concomitent, a menționat despre rezilierea la 31 martie 2020 a contractului de asistență juridică cu avocatul Lilia Pacișina.

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit recursul declarat de Oleg Marjinean împotriva încheierii din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 septembrie 2020, partea apelantă a înregistrat în original cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de stat, cererea prin care a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor stabilite în încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.175-180), expediate anterior prin intermediul poștei electronice.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Oleg Marjinean cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit lui Oleg Marjinean cererea de apel înaintată împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca

fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 20 ianuarie 2021, Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Nadejda Agatii, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, în legătură cu situația pandemică în mai multe țări ale lumii, inclusiv în țara care se află, nu a avut posibilitatea de a comunica cu avocatul din insuficiența mijloacelor bănești. Doar la 19 iulie 2020 a aflat că începând cu 01 aprilie 2020 activitatea avocatului Lilia Pacișina a fost suspendată și din acest motiv contractul de asistență juridică a fost reziliat unilateral. Tot atunci a aflat și despre încheierea instanței de apel din 26 martie 2020 și precum că a fost transmisă dnei Lilia Pacișina prin e-mail la 15 mai 2020.

Totodată, a precizat că pe pagina web a instanței de apel la 19 iulie 2020 nu era afișată nicio informație despre încheierea din 26 martie 2020 privind acordarea termenului de 60 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor și încheierea din 16 iulie 2020 privind restituirea cererii de apel.

Recurentul a afirmat că necunoscând despre restituirea cererii de apel nemotivate din 17 februarie 2020 și având toate temeiurile de a presupune că activitatea Curții de Apel Chișinău este temporar sistată ca rezultat al regimului stării de urgență, prin cererea din 20 iulie 2020 expediată pe adresa electronică a Curții de Apel Chișinău a solicitat prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor sau repunerea în termenul de contestare, anexând și cererea de apel motivată. La fel, a solicitat să-i fie expediată corespondența la adresa sa electronică, deoarece contractul de asistență juridică cu Lilia Pacișina a fost reziliat, din motivul suspendării activității.

De asemenea, a menționat că necunoscând rezultatul examinării, la 30 iulie 2020 prin intermediul poștei electronice a expediat recurs împotriva încheierii din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, însă nu a fost informat despre rezultatele examinării de către Curtea Supremă de Justiție. La fel, nu i s-a comunicat încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, care a fost expediată la adresa electronică a Liliei Pacișina, care nu-i mai reprezintă interesele.

Recurentul a opinat că instanța de apel în repetate rânduri i-a încălcat dreptul de acces liber la justiție, deoarece nu a afișat la timp informația privind deciziile luate, nu l-a informat despre deciziile emise pe marginea cererilor sale, corespondența fost expediat unei alte persoane despre care se cunoștea că nu-i mai reprezintă interesele. La fel, a interpretat prevederile legale procedurale în defavoarea sa și nu poate fi considerat ca fiind omis termenul legal de contestare, în condițiile în care comunicarea actului judecătoresc s-a realizat unei persoane care nu-i reprezintă interesele.

Copia recursului declarat a fost expediat în adresa intimaților la 09 februarie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.222) și a fost recepționată la 15 februarie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.224-227).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 24 noiembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 20 ianuarie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copia încheierii instanței de apel către participanții la proces, prin intermediul poștei electronice, conform scrisorii de însoțire datate cu 29 decembrie 2020, inclusiv în adresa avocatului Lilia Pacișina (f.d.192-193). Totodată, încheierea a fost comunicată doar avocatului Lilia Pacișina, care nu-i mai reprezintă interesele, însă nu și recurentului Oleg Marjinean. În lipsa unor date de comunicare a încheierii nemijlocit recurentului, Colegiul consideră că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Nadejda Agatii și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marjinean împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Agenția Servicii Publice, SRL „Euroatlant” cu privire la scoaterea bunurilor de sub sechestru, a fost pronunțat la 13 februarie 2020 (f.d.100).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii depusă de Oleg Marjinean cu privire la repunerea în termen a apelului, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură

pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În continuare, Colegiul consideră necesar a itera circumstanțele relevante soluției sale.

În acest sens, Colegiul precizează că, cererea de apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă inițial la 17 februarie 2020 de către Oleg Marjinean, în numele și interesele cărui a acționat avocatul Lilia Pacișina (f.d.102).

Prin încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului un termen de 60 de zile calendaristice din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f.d.118-119).

Aici este de notat că în data de 15 mai 2020 copia încheierii instanței de apel din 26 martie 2020 a fost expediată lui Oleg Marjinean la adresa din mun.Chișinău, str. XXXXX ap.14, precum și prin intermediul poștei electronice avocatului Lilia Pacișina, liliagnj@gmail.com (f.d.120).

Or, la data respectivă instanța de apel nu deținea anumite informații despre rezilierea contractului de asistență juridică de către Oleg Marjinean cu avocatul Lilia Pacișina, în sensul pretins de recurent, iar în virtutea art. 107 alin.(2) Cod de procedură civilă partea avea obligația de a informa instanța despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

De altfel, în temeiul art. 107 alin.(1) Cod de procedură civilă, partea sau reprezentantul ei, la fel, au obligația în caz de schimbarea a domiciliului, de a comunica instanței noua adresă. În caz contrar, în lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește acolo.

Drept urmare, prin încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Lilia Pacișina, împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.121-123).

Copia încheierii menționate, în data de 21 iulie 2020, a fost expediată la adresa lui Oleg Marjinean, precum și prin intermediul poștei electronice, avocatului Lilia Pacișina (f.d.124-125).

Prin încheierea din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit recursul declarat de Oleg Marjinean împotriva încheierii din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.168-171). Or, cererea de recurs a fost expediată la 30 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice de către Oleg Marjinean (f.d.145-150).

Revenind la obiectul contestării cu prezentul recurs și anume încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul relevă că, în data de 20 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.126), Oleg Marjinean a depus odată cu cererea de apel, o cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor stabilite în încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, de care a luat cunoștință la 19 iulie 2020; în caz de restituire a cererii de apel nemotivate, să fie repus în termenul de contestare a hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a solicitat examinarea cererii date în absența sa, precum și a cererii de apel, deoarece se află în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată (f.d.127-128).

La 22 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.132), Oleg Marjinean a expediat fotocopia pașaportului pe numele său, precum și bonul de plată a taxei de stat. Concomitent, a menționat despre rezilierea la 31 martie 2020 a contractului de asistență juridică cu avocatul Lilia Pacișina.

Ulterior, la 28 septembrie 2020, partea apelantă a înregistrat, în original, cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de stat, cererea prin care a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor stabilite în încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.175-180), expediate anterior prin intermediul poștei electronice.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a respins cererea depusă de Oleg Marjinean cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit lui Oleg Marjinean cererea de apel înaintată împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.186-190).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În criticile aduse actului judecătoresc contestat, recurentul a invocat că nu a cunoscut despre restituirea cererii de apel nemotivate din 17 februarie 2020 și având toate temeiurile de a presupune că activitatea Curții de Apel Chișinău este temporar sistată ca rezultat al regimului stării de urgență, prin cererea din 20 iulie 2020 expediată pe adresa electronică a Curții de Apel Chișinău a solicitat prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor sau repunerea în termenul de contestare, anexând și cererea de apel motivată. La fel, a solicitat să-i fie expediată corespondența la adresa sa electronică, deoarece contractul de asistență juridică cu Lilia Pacișina a fost reziliat, din motivul suspendării activității.

Colegiul inițial precizează că materialele cauzei atestă că Oleg Marjinean, prin intermediul poștei electronice (f.d.132), doar la 22 iulie 2020 a comunicat instanței de apel despre rezilierea în data de 31 martie 2020 a contractului de asistență juridică cu avocatul Lilia Pacișina.

Or, în virtutea prevederilor art. 107 alin.(2) Cod de procedură civilă partea este obligată de a comunica instanței nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile

avocatului, prezentînd instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Colegiul apreciază ca fiind irelevant argumentul recurentului precum că în legătură cu situația pandemică inclusiv în țara care se află, nu a avut posibilitatea de a comunica cu avocatul din insuficiența mijloacelor bănești și doar la data de 19 iulie 2020 a aflat că începînd cu data de 01 aprilie 2020 activitatea avocatului Lilia Pacișina a fost suspendată, precum și că atunci ar fi aflat de încheierea instanței de apel din 26 martie 2020, transmisă dnei Lilia Pacișina prin e-mail la 15 mai 2020.

La acest capitol, Colegiul reține aserțiunea instanței de apel precum că Oleg Marjinean fiind reclamant în cauza intentată la acțiunea sa, urma a se interesa de soarta dosarului, să contacteze avocatul său. De altfel, nici avocatul Lilia Pacișina, acționînd în numele și interesele lui Oleg Marjinean, depunînd cerere de apel la 17 februarie 2020, ulterior nu a informat instanța de apel despre suspendarea activității de avocat.

În context, Colegiul reține ca fiind justificată constatarea instanței de apel precum că apelantul Oleg Marjinean cunoștea despre dispozitivul hotărârii pronunțat în primă instanță la 13 februarie 2020, care a fost contestat cu apel la 17 februarie 2020, de către Oleg Marjinean, prin intermediul avocatului Lilia Pacișina (f.d.102). Or, restituirea cererii de apel prin încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost determinată de faptul că apelantul nu a înlăturat în termen neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel din 26 martie 2020.

Avînd în vedere prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, Colegiul reține ca fiind întemeiată alegația instanței de apel precum că Oleg Marjinean urma să declare apel în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, 13 februarie 2020, însă la caz, prezenta cerere de apel a fost depusă la 20 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.126,129-131), ulterior fiind înregistrată în original.

Or, în conformitate cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

De altfel, împrejurările reliefate supra atestă că apelantul/recurent a avut posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale și de a exercita calea de atac, apelul, în interiorul termenul de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești.

Implicit, Colegiul reiterează că apelantul/recurent a înregistrat la 17 februarie 2020 cererea de apel împotriva hotărârii judecătorești din 13 februarie 2020, doar că neajunsurile admise la depunerea acestei și nelichidarea lor în termenul acordat de instanță, a condus în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la restituirea cererii de apel înregistrate la 17 februarie 2020.

Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a conchis că solicitarea de repunere în termen, expediată inițial prin intermediul poștei electronice și înregistrate ulterior,

în original, la 28 septembrie 2020, contravine prevederilor art. 116 alin.(4) Cod de procedură civilă. Or, norma dată stabilește expres că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Subsecvent, Colegiul precizează că, la caz, apelantul/recurent a cunoscut de existența hotărârii judecătorești, dispozitivul cărei a fost pronunțat la 13 februarie 2020, având în vedere că avocatul Lilia Pacișina-reprezentantul reclamantului Oleg Marjinean, a fost prezent în ședința de judecată la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe și ulterior, în data de 17 februarie 2020, a și declarat apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2020, în numele și interesele reclamantului Oleg Marjinean.

Mai mult, art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă stipulează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

De altfel, însuși litigiul a fost inițiat la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marjinean, în numele și interesele cărui a acționat avocatul Lilia Pacișina, precum și apelul inițial a fost înregistrat de avocatul Lilia Pacișina, în numele lui Oleg Marjinean, ceea ce suplimentar confirmă obligația reclamantului de a se interesa de soarta dosarului.

Drept urmare, neconformarea de către apelant/recurent prevederilor legale nu poate fi pusă pe seama instanței, în situația în care nu este exclusă obligația reclamantului de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul iterează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justificată ipoteza instanței de apel precum că nu sunt temeuri de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului/recurent.

În altă ordine de idei, recurentul nu aduce anumite argumente care să denote încălcările admise de instanța de apel la emiterea încheierii contestate. Or, instanța de apel la soluționarea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului a rezultat din materialele cauzei în raport cu normele de drept procedural.

Adițional, Colegiul evidențiază că recurentul nu a prezentat probe concludente în confirmarea imposibilității contestării actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or, legiuitorul a indicat expres că repunerea în termen este admisă în cazul omiterii termenului din motive întemeiate.

De altfel, aflarea apelantului/recurent peste hotarele țării nu exonerează de obligația de a-și exercita drepturile procedurale în interiorul termenului stabilit de

legiuitor. Or, din cererea de chemare în judecată, la datele reclamantului, se distinge mențiunea „temporar se află peste hotarele Republicii Moldova” (f.d.2), ceea ce confirmă suplimentar că reclamantul chiar și la inițierea litigiului se afla peste hotarele țării.

Drept urmare, odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, apelantul/recurent nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În altă ordine de idei, cu referire la argumentul recurentului precum că prin cererea din 20 iulie 2020 expediată la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău a solicitat prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor, Colegiul menționează că cererea de apel a fost depusă la 17 februarie 2020.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pornind de la postulatul legal precitat, este evident că cererea de prelungire a termenului pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel din 17 februarie 2020, expediată de către Oleg Marjinean la 20 iulie 2020 prin intermediul poștei electronice, este cu mult peste termenul de 10 zile stabilit de legiuitor în art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, având în vedere că pricina civilă a fost repartizată la 19 martie 2020 completului de judecată al Curții de Apel Chișinău, pentru judecare în ordine de apel (f.d.116).

La caz, nu poate fi ignorat nici faptul că instanța de apel a pronunțat la 16 iulie 2020 încheierea de restituire a apelului ca urmare a nelichidării în termen de către apelant a neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, adică după două luni de la ridicarea stării de urgență.

Deși, încheierea din 26 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu este vizată în prezentul recurs, cu titlu subsidiar Colegiul notează că, apelantul/recurent a avut un termen de 60 de zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor admise la declararea apelului la 17 februarie 2020, ceea ce, în final, a determinat restituirea cererii de apel prin încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ca urmare a nelichidării neajunsurilor.

Colegiul reiterează că în lipsa comunicării instanței de apel de către apelant despre rezilierea contractului de asistență juridică cu avocatul Lilia Pacișina, instanța de apel nu putea să cunoască acest aspect. Or, apelantul/recurent abia la data de 22 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice, a informat instanța despre rezilierea contractului de asistență juridică cu avocatul Lilia Pacișina (f.d.132).

Chiar și în situația când informația referitor la activitatea avocaților este publicată pe site-ul de referință, apelantul în virtutea art. 107 alin. (2) Cod de procedură civilă, era obligat de a informa instanța de apel.

Subsidiar Colegiul consideră necesar de a evoca prevederile art. 80 alin. (9) Cod de procedură civilă, conform cărora reprezentantul care renunță la împuterniciri trebuie să înștiințeze atât reprezentatul, cât și instanța cu cel puțin 10 zile înainte de data judecării cauzei sau înainte de expirarea termenelor de atac.

Deși, la caz recurentul a pretins rezilierea contractului de asistență juridică cu avocatul Lilia Pacișina ca urmare a suspendării activității de avocat, Colegiul reiterează că instanța de apel nu a fost informată despre rezilierea contractului de asistență juridică, chiar și dacă nu vizează o renunțare la împuterniciri în sensul normei citate, oricum nu este exclusă obligația de a informa instanța de apel.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră nejustificate alegațiile recurentului precum că instanța de apel în lipsa confirmării comunicării încheierii din 26 martie 2020, neîntemeiat a concluzionat despre depunerea cererii de apel până la data de 16 martie 2020. Or, recurentul a eludat faptul că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești și este expres prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, însă termenul stabilit pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel în interiorul termenului de 30 de zile, este stabilit de instanța de judecată, în virtutea art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă. De altfel, la caz este neîntemeiată afirmația recurentului precum că termenul a fost întrerupt.

Concomitent, Colegiul accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Respectiv, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel privind netemeinicia cererii de repunere în termen pentru declararea apelului. Subsecvent, este întemeiată dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunere în termen.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv conform art.13 CEDO, argument invocat de recurent, Colegiul relevă că circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Oleg Marjinean, reprezentat de avocatul Nadejda Agatii.

Se menține încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marjinean împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Agenția Servicii Publice, Societate cu Răspundere Limitată „Euroatlant” cu privire la scoaterea bunurilor de sub sechestru și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat